

Uddannelsesprogram
Læger i hoveduddannelse i neurologi
Esbjerg forløb

Neurologisk afdeling
Odense Universitets Hospital

Juni 2025

Kære kollega

Velkommen til Neurologisk afdeling, Odense Universitetshospital, hvor du som led i din hoveduddannelse i neurologi skal være i 12 måneder. Dette er dit *afdelingsspecifikke* uddannelsesprogram gældende for din ansættelse i Odense.

Uddannelsesforløb

I Videreuddannelsesregion Syd er der årligt 7 hoveduddannelsesforløb til besættelse. Der er i alt 4 forløb hvor forløb; Aabenraa, Sønderborg, Esbjerg og Odense forløb. Neurologisk afdeling i Odense indgår i samtlige forløb med 12 måneder beliggende i løbet af hoveduddannelsen for de første 3 forløb, og 24 måneder for Odense forløbet. Dette uddannelsesprogram gælder for Esbjerg forløbet, hvor de sidste 12 måneder ligger i Neurologisk afdeling i Odense. Fordelingen af kompetencerne er besluttet i et samarbejde mellem de neurologiske afdelinger i Videreuddannelsesrådet i Region Syd, repræsenteret af de uddannelsesansvarlige overlæger samt repræsentanter for Yngre Neurologer.

I dette uddannelsesprogram kan du se hvilke kompetencer du skal erhverve dig, i hvilken funktion eller team de opnås og bedømmes samt hvilke læringsstrategier vi anbefaler dig at anvende. Derudover kan du se hvilke metoder der skal anvendes til kompetencevurdering samt hvem der er ansvarlig for denne vurdering. En nærmere beskrivelse af læringsstrategier og kompetencevurderingsmetoder findes i dit *generelle* uddannelsesprogram, som du har modtaget i begyndelsen af din hoveduddannelse. Det generelle uddannelsesprogram omfatter fordelingen af kompetencer gennem hele dit hoveduddannelsesforløb.

Introduktion til afdelingen

Inden din ansættelse hos os modtager du introduktionsmateriale om afdelingen. De første fem hverdage er afsat til introduktion med gennemgang af afdelingen, arbejdsopgaver, kliniske retningslinjer, IT-systemer, vejledning samt relevante neurologiske emner. Du har to følge-bagvagter hvor du går med en erfaren bagvagt samt en følge trombolysevagt hvor du følger en speciallægevagt. I specialambulatorierne vil der være en særskilt introduktion til arbejdet inden du selvstændigt varetager opgaverne.

Din kliniske uddannelse, udvikling og oplæring indenfor de syv lægeroller

Det er vores målsætning at du i løbet af din ansættelse opnår bredde, dybde og selvstændighed i håndteringen af neurologiske patienter samt de arbejdsopgaver som er knyttet hertil. Du vil løbende blive oplært i en struktureret tilgang til arbejdet. I den forbindelse er det vigtigt at understrege, at du selv har et ansvar for din egen læring. Det betyder at du løbende skal reflektere over kvaliteten af din egen praksis. Din kliniske oplæring foregår ved supervision, vejledning og ved drøftelse af kliniske problemstillinger med dine kolleger og din hovedvejleder. Derudover er der læringsværdi ved de mange mono- såvel som tværfaglige konferencer internt i afdelingen samt med samarbejdspartnere fra de øvrige afdelinger på OUH. Endvidere er der læringsmuligheder ved de mere formelle uddannelsessejancer der afholdes flere gange om ugen og ved morgenkonferencen hver morgen. Selvstudium er helt afgørende for at opnå kendskab til specialets teoretiske fundament og det forventes, at du er aktivt opsøgende for at styrke din teoretiske viden både generelt og i særdeleshed i relation til de sygdomme og patientcases som du præsenteres for gennem dit kliniske arbejde.

Kompetencevurdering foregår konkret ved observation ved patientkontakter, konferencer og undervisning samt ved gennemgang af tilsyn og patientcases. Metoderne omfatter evalueringsskabelon og sen Mini-CEX, kompetencekort, audit og case-baseret diskussion. Der skelnes mellem en *formativ* og *summativ* kompetencevurdering. Førstnævnte er en vurdering til identifikation af potentielle indsatsområder, mens en

summativ kompetencevurdering er en egentlig godkendelse af kompetencen. Vi anbefaler at du løbende træner dig i færdighederne gennem en formativ kompetencevurdering.

Formålet med kompetencevurdering er i fællesskab at du opnår sikkerhed for og tillid til dit vidensniveau og dermed grundlaget for, at du kan træffe kompetente kliniske beslutninger. Vi sikrer at minimumskraverne i målbeskrivelsen er opfyldt og dermed at kvaliteten og sikkerheden i din patientbehandling er i orden. Vi skaber rammerne for, at du kan opnå en systematisk og rationel oplæring samt udvikling i dine kompetencer, at du kan vurdere kvaliteten af din egen praksis og at du kan tage initiativ til forbedringer gennem en formativ vurdering af dine kompetencer.

I uddannelsesprogrammet er de enkelte kompetencer inddelt i lægerollen **medicinsk ekspert/lægefaglig** samt i de **øvrige lægeroller**. I dit generelle uddannelsesprogram er lægerollerne beskrevet. Nedenfor er dog anført en kort gennemgang af de syv lægeroller:

- **Medicinsk ekspert / lægefaglig:** Styre og mestre patientkonsultation, diagnostisk undersøgelse og behandling / procedure og opfølgning, herunder inddragelse af patientens ønsker, forståelse og livssituation. Applicere etiske principper i daglige problemstillinger
- **Kommunikator:** Mestre mundtlig og skriftlig kommunikation med patienter og pårørende, herunder kunne varetage den vanskelige samtale og svære besked. Mestre mundtlig og skriftlig kommunikation med samarbejdspartnere og mestre korrekt journalføring og anvende IT-systemer
- **Samarbejder:** Forhandle fælles agenda eller behandlingsplan med patienten og bidrage til at patienten kan tage vare på egen behandling (blive ekspert i egen sygdom) og eget helbred. Arbejde sammen med relevante parter i afvikling af stuegang, ambulatorium, overflytning, indlæggelse og udskrivning af en patient. Arbejde sammen med andre faggrupper og andre specialer
- **Leder / administrator / organisator:** Administrere egen tid og opgaver. Arbejde struktureret, prioritere opgaver og tage beslutninger, dvs. lede i forbindelse med akutte situationer, lede stuegang, ambulatorium og vagtarbejde. Kunne påtage sig lederrollen og kende til forhold af betydning for succesfuld ledelse af teams. Indberette utilsigtede hændelser (UTH) og bivirkninger
- **Sundhedsfremmer:** Varetage patientuddannelse, herunder at holde fokus på patientcompliance. Vejlede og rådgive vedrørende sundhed og sygdom
- **Akademiker / forsker / underviser:** Anvende bedste praksis, herunder følge retningslinjer og instrukser. Opsøge ny viden ved kritisk vurdering af videnskabelige artikler, journal club, eller deltagelse i konferencer. Vejlede og supervisere lægestuderende og læger
- **Professionel:** Sige fra og søge råd når egen kompetence ikke er tilstrækkelig. Følge op på arbejdsopgaver såsom sikring af svar til patienter og kolleger

Organisation af arbejdsfunktioner

Du vil i løbet af din ansættelse varetage bagvagtsfunktion, tilsyn, stuegang på vores sengeafsnit, samt være tilknyttet forskellige specialambulatorier. På den måde sikres en sammenhæng mellem dit uddannelsesprogram og dine arbejdsopgaver. Arbejdsplanen - som omfatter 14 uger ad gangen - sikrer kontinuitet i din uddannelse. Vi bestræber os efter at du vil være tilknyttet et sengeafsnit med sammenhængende stuegangsdage.

Den individuelle uddannelsesplan og vejledning

For at understøtte din uddannelse får du tildelt en hovedvejleder inden du begynder. Der skal afholdes mindst tre og gerne flere samtaler med din hovedvejleder. Ved alle samtaler skal du udarbejde en **individuel uddannelsesplan**. Denne uddannelsesplan fungerer som dit **personlige** redskab som skal understøtte din læringsproces, øge din motivation og fokus for læring, integrere teori og praksis og dermed sætte dig i

centrum for din proces i at blive speciallæge i neurologi. Med andre ord at hjælpe dig til at strukturere din løbende kompetenceudvikling.

Uddannelsesplanen skal indeholde en helt konkret beskrivelse af, hvilke kompetencer du skal fokusere på at opnå i den kommende periode, hvor de skal opnås og hvordan de skal evalueres og af hvem.

I uddannelsesplanen kan du også beskrive særlige uddannelsesbehov eller interesser samt en vurdering af hvordan de kan tilgodeses. Ved den efterfølgende vejledersamtale følges der op på, om uddannelsesplanen er opfyldt. I den sammenhæng er det vigtigt, at du løbende reflekterer over din læringsproces og indfører dette i din aktuelle uddannelsesplan. Vejledersamtalerne aftales i god tid i forvejen, så samtalerne kan planlægges i eksempelvis de ambulante programmer. Samtalerne afvikles indenfor den almindelige arbejdstid. Husk **altid** at sende en kopi af din uddannelsesplan til den uddannelsesansvarlige overlæge.

Oversigt over formelle uddannelsessejancer

Vi forventer at du aktivt deltager i vores formelle uddannelsessejancer som er skemalagt hver uge. For en kort beskrivelse se nedenfor. Planen over morgenundervisning udsendes hver måned på mail.

Onsdagsundervisning – hver onsdag kl. 8.20 til kl. 9.00. *Foredrag ved intern eller ekstern oplægsholder.* Undervisning målrettet alle læger. Planlægges af UKYL Signe Marie Kruse. Målgruppe: Alle læger.

Torsdagsundervisning – hver torsdag kl. 8.20 til 9.00. Fremlæggelse af instruks, artikelgennemgang eller case indenfor månedlige temaer. Planlægges af Camilla Storm UKYL. Målgruppe: Uddannelseslæger.

Fredagsklinik – hver anden fredag kl. 8.20 til 9.00. Gennemgang af klinisk case. Planlægges af professor Morten Blaabjerg. Målgruppe: Uddannelseslæger.

Kompetencetavle – hver anden fredag kl. 8.20 til 9.00. Gennemgang af kompetencetavlen, opnåede kompetencer og mål for de næstkommende uger. Planlægges af Uddannelsesansvarlig overlæge Ásta Theódórsdóttir og UKYL Peter Nørregaard. Målgruppe: Uddannelseslæger.

Obligatoriske kurser og forskningstræning

Kurser i hoveduddannelsen

Link til A-kurser: [A-kurser](#)

Link til SOL 1: [SOL 1](#)

Link til SOL 2: [SOL 2](#) gennemføres centralt med tilmelding via Sundhedsstyrelsen

Link til SOL 3: [SOL 3](#)

Link til forskningstræning: [forskningstræning](#)

Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor kan du se en oversigt over hvilke kompetencer du skal erhverve dig, hvor de opnås og bedømmes samt hvem der er ansvarlig for evalueringen. Der er foretaget en opdeling i lægerollen **medicinsk ekspert/lægefaglig** og i de **øvrige seks lægeroller** i henhold til målbeskrivelsen.

De forskellige kompetencekort (KK1-5), mini-CEX og patientlister kan tilgås på neuro.dk:

[Hoveduddannelsen - kompetencekort mv. - Dansk Neurologisk Selskab](#)

Medicinsk ekspert/lægefaglig i neurologi på sent niveau, jvf. målbeskrivelsen

Mål nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence	Lægerolle	Funktion/team hvor kompetencen opnås og bedømmes	Kompetence-vurderingsmetode
	Mål: At kunne varetage patientforløb med følgende hovedsymptom	Eksempler på objektive fund eller væsentlige anamnestiske oplysninger Eksempler på diagnoser		<i>Læringsstrategi</i>	<i>Ansvarlig for vurdering</i>
Ic-1	Bevidsthedsændring Kliniske vejledere	Ændring i bevidsthedsindhold (konfusion) Ændret bevidsthedsniveau F.eks.: Organisk psykosyndrom Metabolisk coma Øget intrakranielt tryk Encephalitis Hjernedød	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX: neurologisk undersøgelse, diff. diag., undersøgelseprogram <i>Kliniske vejledere</i> <i>Anbefalet litteratur: Plum og Posner (kap. 2)</i>
Ic-2	Anfaldsfænomener E-team	Kramper +/- ændring i bevidsthedsniveau Simple og komplekse fokale anfald Synkope F.eks.: Epilepsi Nedsat cerebral perfusion PNES (psychogenic non-epileptic seizures)	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX: neurologisk undersøgelse, diff. diag., undersøgelseprogram. <i>Kliniske vejledere</i>
Ic-3	Søvnproblemer E- team	Hypersomni Natlige anfald og adfærdssændringer F.eks.: Narcolepsi REM sleep behaviour disorder Søvnapnø NREM parasomni	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Søvnambulatorie / neurofysiologisk afsnit Samtale med professor CB <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Teoretisk drøftelse. <i>Professor CB, neurofysiolog TK</i>
Ic-4	Hukommelsesproblemer og andre klager vedrørende personlighedsændringer, opfattelses- og erkendelsesevne	Amnesi Anomi Dyskalkuli Agnosi Adfærdssændringer Ændret abstraktionsevne Rum-/retningsforstyrrelse Apraksi Neglect/inattention F.eks.: Neurodegenerative sygdomme Apopleksi	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie (feks. Cerebrovaskulært) <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX fra vagt/stuegang Teoretisk gennemgang med klinisk vejleder i demensklinikken. <i>Kliniske vejledere</i> <i>Endelig godkendelse fra hovedvejleder</i>

		Postcommotionelt syndrom Normaltryks hydrocephalus Transitorisk global amnesi			
Ic-5	Sprog og taleforstyrrelse Kliniske vejledere	Afasi Dysartri Dysfoni F.eks.: Apopleksi Amyotrofisk lateral sclerose Myastenia gravis Neurodegenerative sygdomme	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX <i>Kliniske vejledere</i> <i>Ideelt følges tværfaglig gennemgang med logopæd.</i>
Ic-6	Synsforstyrrelser Kliniske vejledere	Hemi-/kvadrantanopsi/bitemp oralt synstab Monokulært synstab Stasepapil og papilatropi Farvesynsændringer Scotomer F.eks.: Apopleksi Multipel sclerose Arteritis temporalis Idiopatisk intrakraniell hypertension Sinus trombose	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX <i>Kliniske vejledere</i>
Ic-7	Pupilændringer og dobbeltsyn Kliniske vejledere	Anisokori Lysstiv pupil Adies pupil Relativ afferent pupildefekt Infranukleære eller nukleære øjenmuskelpareser Supranukleære øjenmuskelpareser Internukleær opthalmoplegi Påvirkede sakkader Sakkader Square wave jerks Nystagmus F.eks.: Multipel sclerose Myasteni Atypisk parkinsonisme Cerebellære og vestibulære sygdomme Mononeuropatier Apopleksi	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX Teoretisk gennemgang af pupil og øjenbevægelse ved klinisk vejleder eller hovedvejleder. <i>Kliniske vejledere</i>
Ic-8	Føleforstyrrelser X-team	Perifer symmetrisk/asymmetrisk fordelte fund Sensorisk ataxi Positiv Romberg Radikulære udfald Hemiforme og medullært fordelte fund l'Hermittes tegn F.eks.: Polyneuropati	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX Teoretisk gennemgang af udredning ved x-læge <i>Kliniske vejledere</i>

		Mononeuropati Mononeuritis multiplex Bagstrengsaffektion Multipel sklerose Tværnitssyndrom incl. Brown-Sequard syndrom Degenerative ryglidelser Paraneoplastisk syndrom			
Ic-9	Kronisk episodisk hovedpine og ansigtssmerter Hovedpineklinikken	Monosymptomatisk hovedpine Hovedpine med ledsagesymptomer Ansigtssmerter F.eks.: Migræne Spændingshovedpine Klyngehovedpine Trigeminusneuralgi Medicininduceret hovedpine Idiopatisk intrakranielt hypertension Subduralt hæmatom	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX Teoretisk gennemgang af udredning ved hovedpinespecialist
Ic-10	Akut hovedpine Kliniske vejledere	Temporal ømhed Stasepapil Diverse neurologiske symptomer Nakke- og rygstivhed F.eks.: Subarachnoidalblødning Meningitis CNS vaskulitis Glaucom Intracerebral blødning Sinustrombose	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, (hovedpineambulatorie) <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX <i>Kliniske vejledere</i>
Ic-11	Smerter X-team og M-team	Perifere Radikulære Centrale smerter Smerter fra bevægeapparat F.eks.: Polyneuropati Radiculopati Thalamisk smertesyndrom Spinalstenose Complex regional pain syndrome	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX Teoretisk gennemgang med speciallæge i M- eller X-team omkring smertemekanismer og behandling.
Ic-12	Svimmelhed og balanceproblemer Kliniske vejledere	Vertigo Nystagmus Positiv Dix-Hallpike's manøvre Høretab Hjertearytmi, puls Ortostatisk blodtryksfald Positiv Romberg Sensorisk ataxi F.eks.: Polyneuropati Vestibulære sygdomme Multipel sklerose Neurodegenerative lidelser Autonom dysfunktion	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, ambulatorie, stuegang <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringskabelon: Tidlig Mini-CEX Teoretisk gennemgang af årsager til svimmelhed og balanceproblemer med speciallæge

Ic-13	Kraftnedsættelse I (1.motorneuron) M-team	Spastisk hemiparese Tetraparese, paraparese Spasticitet Hyperrefleksi F.eks.: Apopleksi Rumopfyldende processer, intrakranielt og spinalt Multipel sklerose Transversel myelit Tværnsnit Amyotrofisk lateral sklerose Hereditær spastisk paraparese Locked-in syndrom Central pontin myelinolyse	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringsskabelon: Tidlig Mini-CEX
Ic-14	Kraftnedsættelse II (2.motorneuron) X-team	Slappe pareser Hyporefleksi Fascikulationer Atrofi Udtrætningsfænomener F.eks.: Polyneuropati Mononeuropati Critical illness polyneuropati/myopati Motorneuronsygdom Neuromuskulære transmissionsdefekter Myopati	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringsskabelon: Tidlig Mini-CEX Teoretisk gennemgang af differential diagnoser til 2. motorneuron.
Ic-15	Rystetendens og andre ufrivillige bevægelser B-team	Hypokinesi Hyperkinesi: tremor, dystoni og spjæt (tics, chorea, myoklonier) Ataxi Rigiditet Påvirkede posturale reflekser F.eks.: Parkinsonisme Huntingtons chorea Tourette syndrom Essentiel tremor Spinocerebellare lidelser Dystonier Restless legs syndrome	Medicinsk ekspert/lægefaglig	Vagt, stuegang, ambulatorie <i>Klinisk arbejde, selvstudium, bedside vejledning og supervision</i>	Evalueringsskabelon: Tidlig Mini-CEX Teoretisk gennemgang af differential diagnoser til Parkinson, tremor og dyskinesier.

Målsætninger vedrørende subspecialiseret ambulatorium (søvnforstyrrelser, neuromuskulære sygdomme, ALS, myasteni og højt specialiserede funktioner inden for sklerose og bevægeforstyrrelser)

Mål nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence	Lægerolle	Aktivitet/funktion hvor kompetencen opnås og bedømmes <i>Læringsstrategi</i>	Kompetence- vurderingsmetode
--------------------	-------------------	---	------------------	--	---

					Ansvarlig for vurdering
II-18	Kende og anvende etablerede regimer/instrukser for udredning, behandling og rehabilitering	Kende og anvende etablerede regimer/instrukser for udredning, behandling og rehabilitering i forbindelse med varetagelse af subspecialiseret neurologisk ambulatorium	Professionel	Specialeambulatorium <i>Klinisk arbejde</i>	Audit <i>Hovedvejleder eller klinisk vejleder tilknyttet specialambulatorium</i>
II-19	Identificere og konferere afvigende problemstillinger i forhold til gængs behandling	Ved klinisk arbejde i et subspecialiseret neurologisk ambulatorium at være i stand til at vurdere sin grad af bekymring ved uklare kliniske tilfælde og sige fra, når opgaven overstiger egne begrænsninger	Professionel	Specialambulatorium <i>Klinisk arbejde Bedside vejledning og supervision Konferencer og undervisning</i>	Audit 20 patienter <i>Hovedvejleder eller klinisk vejleder tilknyttet specialambulatorium</i>
II-20	Udfærdige fem speciallægeerklæringer og/eller statusattester	Udfærdige fem speciallægeerklæringer og/eller statusattester i forbindelse med varetagelse af subspecialiseret neurologisk ambulatorium	Samarbejder Kommunikator Professionel	Specialambulatorium <i>Klinisk arbejde</i>	Audit af 5 erklæringer/attester <i>Hovedvejleder eller klinisk vejleder tilknyttet specialambulatorium</i>
II-21	Vejlede neurologiske patienter om specielle forhold: erhverv, kørekort, serviceloven, patientforeninger Vejlede pårørende	Vejlede neurologiske patienter om specielle forhold: erhverv, kørekort, serviceloven, patientforeninger Vejlede pårørende i forbindelse med varetagelse af subspecialiseret neurologisk ambulatorium	Professionel Kommunikator	Specialambulatorium <i>Klinisk arbejde</i>	Audit <i>Hovedvejleder eller klinisk vejleder tilknyttet specialambulatorium</i>

360° evaluering foretages efter 6 mdr.

15 patienter på patientlisten Id-1